

אהדות עם ישראל במשכן

עם ישראל מתאחד כולו סביב בניית המשכן. המשכן לא נבנה דווקא בידי החשובים שבעם ישראל, אלא העבודה ניתנה גם לפשוטים. כולם התאחדו ובנו את המשכן.

כיצד אנו לומדים זאת מהפסוקים?

"ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן זור למוטה **יהודה**"

"ואני הנה נתתי אתו את אהליאב בן אוזיסמר למוטה **דן**"

אמר ר' חנינא: אין לך גדול משבט יהודה ואין לך קטן משבט דן, אמר הקב"ה: יבא דן להזדווג (להתחבר) ליהודה, שלא תהא רוחו גסה (יתגאה). ש'גדול וקטן שווים לפני הקב"ה'. המשכן נעשה בשניהם: זה (בצלאל) משבט יהודה וזה (אהליאב) משבט דן, ואף בית המקדש (נבנה) בשני שבטים אלו (שלמה משבט יהודה וחירם משבט דן מצד אמו) (מדרש רבה מ, ד)

המשכן נבנה בעזרת תרומות שכל עם ישראל הביא. בפרשת כי תשא אנו נתקלים בתרומה מיוחדת שעם ישראל מצטווה להביא למשכן – תרומת מחצית השקל!

"וְהָיָה כָּל הָעָבֵר עַל הַפְּקָדִים מִזֹּצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים זָרָה
הַשֶּׁקֶל מִזֹּצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַה'
כָּל הָעָבֵר עַל הַפְּקָדִים מִבֵּין עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה יִתֵּן תְּרוּמַת ה'
הָעֵשִׂיר לֹא יִרְבֶּה וְהַדֵּל לֹא יִמְעִיט מִמִּזֹּצִית הַשֶּׁקֶל לְתֵת אֶת תְּרוּמַת ה' לְכַפֵּר
עַל נַפְשֵׁיכֶם"

התורה מצווה אותנו להביא סכום כסף, "מחצית השקל" כתרומה לבית המקדש. בראש חודש אדר "משמיעין על השקלים". כלומר, הזכירו לכל עם ישראל שהגיע הזמן להביא את תרומת "מחצית השקל" לבית המקדש. את מחצית השקל התחילו לאסוף בט"ו באדר, וסיימו בראש חודש ניסן.

המשכן נבנה מתרומת כל השבטים!

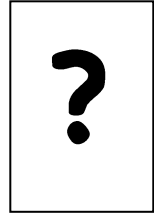

למה יש הכסף?

"בזמן שבית המקדש היה קיים, מצוות עשה על כל אדם מישראל ליתן מחצית השקל בכל שנה ושנה להקריב מהם כל קורבנות ציבור במקדש, עולת התמיד והמוספים והנסכים והמנחות והקטורת"

(ספר התודעה)

לאילו דברים במקדש השתמשו בכספי מחצית השקל?

מי חייב לתת מחצית השקל?

האט אט אני יכול להביא "מחצית השקל" למרות שאני צעיר ויפה?

המשנה אומרת לנו:

"כל קטן שהתחיל אביו לשקול על ידו (= לתת בשביל בנו מחצית השקל), שוב אינו פוסק" (מסכת שקלים, פרק ג')

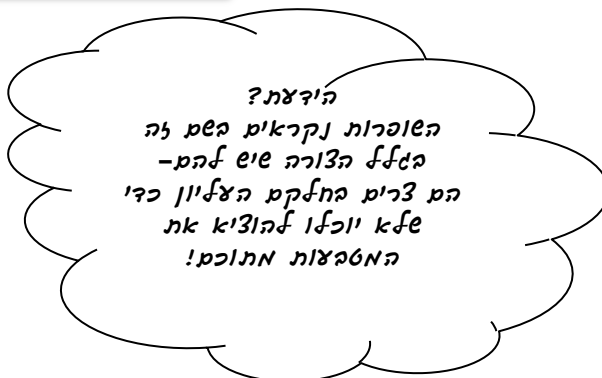
כלומר, ילדים אינם חייבים במצוות מחצית השקל, אך אם שנה אחת נתנו "מחצית השקל", הם חייבים להמשיך גם בשנים הבאות להביא!

כיצד אספו את כספי מחצית השקל?

היו אנשים שתפקידם היה לאסוף את הכסף מעם ישראל. אנשים אלו נקראו "שולחנים", השולחנים העבירו את הכסף שאספו אל בית המקדש אל הגזברים-הממונים על הכסף. בבית המקדש היה חדר שנקרא "לשכת השקלים". בחדר הזה היו שלוש עשרה קופסאות גדולות הדומות לקופות צדקה שנקראו "שופרות". לתוך השופרות הכניסו את הכסף.

השופרות נראו כך:

ומה היוט?

"ועכשיו שאין בית המקדש קיים, ואין לנו קורבנות וגם מצוות מחצית השקל אינה נוהגת, אף על פי כן אנו קורין בתורה בפרשה זו במועדה, כדי שתחשב לנו הקריאה בתורה כאילו קיימנו את המצווה בפועל ככתוב "ונשלמה פרים שפתינו"
 עוד טעם לכך שציוו חכמים לקרוא בפרשת שקלים במועדה, גם בזמן הזה – מהרה יבנה המקדש ויהיו המצוות סדורות בידנו" (ספר התודעה)

מה ככל זאת אנו קוראים היוט את פרשת מחצית השקל?

(1)

(2)

מה עו עו עם מחצית השקל במדבר?

בכסף של מחצית השקל השתמשו להכנת האדנים של המשכן:

"וּכְסָף פְּקוּדֵי הָעֵדָה מֵאֵת כֶּכֶר וְאַלְף וְשֶׁבַע מֵאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
 בְּקַע לְגִלְגַּלֹּת מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ

וַיְהִי מֵאֵת כֶּכֶר הַכֶּסֶף לְצִקַּת אֵת אֲדָנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֵת אֲדָנֵי הַפְּרֻכָּת מֵאֵת אֲדָנִים לְמֵאֵת הַכֶּכֶר כֶּכֶר לְאֲדָן"

"העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט ממחצית השקל לתת את תרומת ה' לכפר על נפשתיכם"

אדנים

מיד לאחר שיורד משה מהר סיני בי' בתשרי עובר קול במחנה – 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם'. עם ישראל מצווה לבנות בית לה'. בהמשך הציווי: 'דבר אל בני ישראל וייקחו לי תרומה'. מתוך כל התרומות תרומת מחצית השקל היא המכובדת מכולן, תרומה הבאה מכל עם ישראל.

לאחר שנבנה המשכן מתבקש משה לתת דו"ח כספי, מה עשה עם כל הכספים שקיבל. בתיאור כספי 'מחצית השקל' נאמר: "וּכְסָף פְּקוּדֵי הָעֵדָה מֵאֵת כֶּכֶר... מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ... לְצִקַּת אֵת אֲדָנֵי הַקֹּדֶשׁ מֵאֵת אֲדָנִים לְמֵאֵת הַכֶּכֶר" (שמות פרק לח)

ב'כסף' שהתקבל ממחצית השקל השתמשו לבניית האדנים. האדנים הינם קוביות גדולות מכסף ששמשו לביסוס וייצוב קרשי אוהל מועד.

כך יוצא שאת ה**בסיס** למשכן מימן עם ישראל **כולו**, גדולים וקטנים, על ידי תרומת "מחצית השקל" המצומצמת והשווה. אחדות זו של ישראל באה לידי ביטוי גם בכך שקיימים דווקא מאה אדנים, מספר המבטא שלמות של קדושה. רעיון זה מלמד אותנו לדורות:

ללא האחדות של כלל ישראל - המשכן לא יוכל לעמוד.